

Національний університет
"Острозька академія"

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

54(477)(025-8)
i-90

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Острозька академія»
Факультет міжнародних відносин
Кафедра історії ім. М. П. Ковальського

Історія України

(навчально-методичний посібник)

Дарчий примірник
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

13
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
№ 131368

УДК 94(477)(075.8)

ББК 63.3(4УКР)я73

Колектив авторів під загальною редакцією В.Атаманенка.

Окремі лекції написали:

В.Б.Атаманенко - 1-3, 5-6; *М.Б.Близняк* - 4; *Н.М.Лопачька* - 7,9; *І.Г.Плевако* - 8; *В.В.Павлюк* - 10; *С.О.Рудько* - 11; *А.І.Смирнов* - 15, 16; *В.С.Марчук* - 12; *В.В.Трофимович* - 13; *І.Г.Шишкін* - 14.

Рецензенти:

В.К.Баран, доктор історичних наук, професор (Волинський національний університет ім.Лесі Українки),
Л.П.Зашкільняк, доктор історичних наук, професор (Інститут укрінознавства ім. І.Крип'якевича НАНУ)

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Острозька академія» (протокол №10 від 28.05.2009р.)

Історія України: Навчально-методичний посібник / В.Б. Атаманенко, М.Б. Близняк, Н.М.Лопачька та ін.; За ред. В.Б. Атаманенка.
– Острог : Острозька друкарня, 2009. – 205 с.

Пропонований посібник містить стислий виклад матеріалу з історії України від найдавніших часів до наших днів. До кожної теми додаються методичні поради і контрольні запитання.

Для викладачів, студентів вищих навчальних закладів.

© В.Б.Атаманенко, М.Б.Близняк, Н.М.Лопачька,
І.Г.Плевако, В.В.Павлюк, С.О.Рудько, А.І.Смирнов,
В.С.Марчук, В.В.Трофимович, І.Г.Шишкін, 2009

ПЕРЕДМОВА	3
Лекція 1. СТАРОДАВНЯ ДОБА УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ	4
Найдавніше населення українських земель	4
Племена Причорномор'я залізної доби	8
Грецькі міста-держави	9
Східні слов'яни в давнину	10
Лекція 2. ДАВНЬОРУСЬКА ДЕРЖАВА	13
Утворення Руської держави	13
Політика перших київських князів	14
Реформи Володимира Великого	16
Початки децентралізації	17
Лекція 3. ДЕЗІНТЕГРАЦІЯ РУСЬКОЇ ДЕРЖАВИ	21
Причини роздробленості	21
Боротьба за Київ в умовах дезінтеграції	23
Землі-князівства південної Русі	25
Лекція 4. ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА	30
Об'єднання Галичини і Волині	30
Боротьба за владу в Галичині в перш. третині 13 ст.	31
Данило Галицький, Даниловичі	32
Занепад Галицько-Волинської держави	35
Лекція 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО	39
Входження українських земель до Великого князівства Литовського	39
Устрій українських земель	40
Централізація держави та українські землі	41
Суспільні зміни середини 16 ст.	44
Лекція 6. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В СКЛАДІ ПОЛЬЩІ	48
Захоплення українських земель Польщею	48

Люблінська унія та її роль в історії України	49
Православна церква 16 ст. та Берестейська церковна унія	51
Поунійна православна церква	53
Накопичення соціально-економічних протиріч	55
Лекція 7. УКРАЇНСЬКЕ КОЗАЦТВО	58
Внутрішня політика і міжнародне становище прибалтійських держав	58
Походження козацтва та передумови його появи	59
Запорозька Січ	63
Організація та державний устрій українського козацтва	64
Ресстрове козацьке військо	66
Лекція 8. ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА (1648-1676 РР.)	70
Причини Визвольної війни	70
Піднесення визвольних змагань та соціальної боротьби	71
Громадянська війна та боротьба за возз'єднання Української держави	76
Лекція 9. УКРАЇНСЬКА КОЗАЦЬКА ДЕРЖАВА	81
Політична історія Української козацької держави кінця XVII–XVIII ст.	81
Територіально-адміністративний устрій Української козацької держави другої половини XVII – XVIII ст.	82
Фінансова система та суд. Військо. Зовнішня політика	85
Соціально-економічні зміни у період формування Української козацької держави	88
Лекція 10. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ В XIX СТ.	93
Соціально-економічний розвиток українських земель	93
Суспільно-політичні процеси	97
Лекція 11. УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНА РЕВОЛЮЦІЯ	104
Українська Центральна Рада	104
Українська держава П. Скоропадського	107
Директорія	109

Західно-Українська Народна Республіка	111
Лекція 12. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД	115
Нова економічна політика. Утворення СРСР.	
Українізація	115
Радянська модернізація економіки (індустріалізація та колективізація)	120
Західноукраїнські землі у міжвоєнний період	127
Лекція 13. УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ	139
Українське питання в політиці європейських держав напередодні та на початковому етапі Другої світової війни	139
Україна в роки радянсько-німецької війни	142
Наслідки війни для України	148
Лекція 14. УКРАЇНА У ПСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД (1945 – СЕР. 1950-Х РР.)	153
Україна у роки відбудови і дальшого розвитку народного господарства	153
Репресії радянської влади	155
Хрущовська «відлига»	157
Лекція 15. УКРАЇНА В 1964-1991 РР.: ТРАНСФОРМАЦІЯ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ	163
Економічна і політико-ідеологічна криза системи	163
Опозиційний рух	167
«Перебудова» і проголошення незалежності України	170
Лекція 16. УКРАЇНА В УМОВАХ НЕЗАЛЕЖНОСТІ	177
Трансформація політичної влади	177
Парламентські й президентські вибори 1994р.	
Ухвалення Конституції України	182
Політичне протиробство 1998-2004рр.	188
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	195

Навчальне видання

Віктор Борисович Атаманенко
Микола Богданович Близняк
Наталія Миколаївна Лопачька,
Ігор Григорович Плевако
Віктор Володимирович Павлюк
Сергій Олексійович Рудько
Андрій Іванович Смирнов
Володимир Станіславович Марчук
Володимир Васильович Трофимович
Іван Генадійович Шишкін

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

навчально-методичний посібник

Верстка А. В. Жуков

Формат 60x84. Папір офсетний.
Умов. друк. арк. 11
Друк різнографія. Гарнітура Schoolbook
Умовн. друк. арк. 11. Наклад 300 прим.